

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/110/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112240468
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8112240468.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Mareka Kohúta v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14C/408/2012-54 zo dňa 20.2.2015 a o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 14C/408/2012-67 zo dňa 9.4.2015, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku, ktorým bola žaloba a návrh na prerušenie konania zamietnuté, ako aj vo výroku o náhrade trov.

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa zo dňa 9.4.2015 č. k. 14C/408/2012-67.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zamietol žaloby na náhradu majetkovej škody, ako aj na náhradu nemajetkovej ujmy podané na Okresný súd Humenné pod sp. zn. 21C/171/2012, 21C/173/2012, 21C/174/2012, 21C/175/2012, 21C/176/2012, 21C/179/2012, 21C/180/2012. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Zároveň zamietol návrh žalobcu na prerušenie konania. Veci vedené pôvodne Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 21C/170/2012 a 21C/172/2012 vylúčil na samostatné konanie.

Po vykonaní dokazovania mal súd prvého stupňa za preukázané, že v prejednávanej veci a v spojených veciach si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkových škôd a nemajetkovej ujmy a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o žiadosti na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote. V súvislosti s výkladom pojmu „nesprávny úradný postup“ a s výkladom ustanovenia § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku poukázal na názor Ústavného súdu SR vyslovený v uznesení zo dňa 9.12.2010 pod sp. zn. II ÚS 545/2010, a najmä na rozhodnutie Ústavného súdu pod sp. zn. IV. ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012, v ktorej sa tento súd zaoberal sťažnosťou žalobcu v obdobnej veci, kde Ústavný súd SR okrem iného zdôraznil, že aj niekoľkomesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Prvostupňový súd v predmetnom konaní a v spojených veciach nemal za preukázané nesprávny úradný postup - existenciu prieťahov v konaniach ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V uvedených veciach bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu,

ktorý po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia skúmal, či rozhodcovské rozsudky, ktoré boli podkladmi pre jej vykonanie nezaväzujú povinných na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, prípadne právom nedovolené alebo ide o plnenie odporujúce dobrým mravom. Ak rozhodcovský rozsudok týmto zákonným ustanoveniam odporuje, uvedené nedostatky predstavujú hmotnoprávnu prekážku vykonania exekúcie na jeho základe. Dĺžka exekučného konania od doručenia žiadosti súdneho exekútora do vydania rozhodnutia, ktorým bola žiadosť o udelenie poverenia čiastočne zamietnutá a následne vo zvyšku nároku vydané poverenie, vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné posúdiť zákonnosť vedenej exekúcie, nie je takej povahy, aby bolo možné v daných veciach vysloviť porušenie práva žalobcu na prerokovania veci bez zbytočných prieťahov. V uvedených prípadoch predsa žalobca nemôže vyčítať nečinnosť exekučného súdu za súčasného preukázania, že pre jeho postoj ako oprávneného spolu s rozhodcovským súdom nim zvoleným za účelom preskúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých boli vyššie exekučné konania vedené, neposkytli konajúcemu súdu nevyhnutnú súčinnosť v stanovených súdom určených lehotách, ale naopak výzvy odignorovali, prípadne reagovali s niekoľkomesačným meškaním. Ohľadne žalobcom tvrdených prieťahov v predmetných konaniach nebolo vedené žiadne disciplinárne konanie a neriešila sa sťažnosť na prieťahy v konaní a ani nerozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky či Európsky súd pre ľudské práva. Ak žalobca v žalobách uviedol, že v exekučných konaniach podával písomné žiadosti o stave konania, kde namietal porušovanie svojich práv márnym uplynutím času a požadoval nielen oznámenie informácie o aktuálnom stave konania, ale aj konkretizovanie prekážky, ktoré bránia rozhodnutiu súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, tieto nie je možné považovať za sťažnosti podľa § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z.. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania súd zdôvodnil predovšetkým nehospodárnosťou takéhoto rozhodnutia, keď ide o otázku, ktorú je súd oprávnený riešiť ako otázku predbežnú. Na základe uvedeného preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že súd náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že žalobca bol v spore neúspešný a žalovanej trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, že v konaní došlo k vadám, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Tieto odvolacie dôvody konkretizoval tým, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 a zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri svojom rozhodovaní je viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona a v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp pravej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Tvrdí, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lége ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Európsky súd pre ľudské práva opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležitú, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej agendy a podobne. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdu, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli. Vytkol súdu, že nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, ani nerozhodol o návrhu na prerušenie konania.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolačný súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods.1, 3 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Predmetom odvolacieho konania je nárok žalobcu na náhradu skutočnej (majetkovej) škody a na zaplatenie primeranej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatňovaný podľa § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci - ďalej len ZZŠ. Žalobca si uplatňuje náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu - Okresného súdu Humenné, ktorý v pôvodných exekučných veciach nerozhodol o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverenia v zákonom stanovenej lehote.

V prejednávanej veci odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že postup exekučného súdu v žalobcom namietaných veciach bol nasledovný:

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/171/2012 v exekučnej veci proti povinnej Y. T., vedenej pod sp. zn. 12Er/461/2010, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 28.5.2010. Uznesením zo dňa 6.6.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20.7.2011, súd žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol a uznesením zo dňa 24.8.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.10.2011, exekučné konanie zastavil; Predmetom konania vo veci samej bola náhrada majetkovej škody 5.835,79 eur predstavujúcej náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím, ako aj náhrada nemajetkovej ujmy v sume 1.167,16 eur, t. j. 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/173/2012 v exekučnej veci proti povinnej K. M., vedenej pod sp. zn. 12Er/982/2009 bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 2.11.2009. Uznesením zo dňa 29.9.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.11.2010 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti 0,25% úroku z omeškania denne zo sumy 1.493,36 eur od 23.10.2008 do zaplatenia, dňa 19.11.2010 súd vydal poverenie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť sumu 1.715,99 eur, trovy predchádzajúceho konania v sume 366,94 eur a trovy exekúcie. Následne uznesením zo dňa 16.1.2012 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju; Predmetom konania vo veci samej bola majetková škoda v sume 125,- eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených so správou s vymáhaním pohľadávky. Taktiež požadoval náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 935,- eur za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania. Ide o násobok 55,- eur za každý mesiac omeškania.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/174/2012 v exekučnej veci proti povinnému R. U., vedenej pod sp. zn. 22Er/293/2010 bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 20.10.2010. Uznesením zo dňa 27.7.2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 16.7.2011 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti o vymoženie zmenkového úroku 0,25% denne z dlžnej sumy 2.131,39 eur od 28.12.2009 do zaplatenia. Uznesením zo dňa 19.10.2011 vydal poverenie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť sumu 2.131,39 eur, úrok vo výške 6 % ročne z dlžnej sumy od 19.3.2010 do zaplatenia, trovy konania v sume 474,37 eur a trovy exekúcie; Vo veci samej si žalobou uplatnil náhradu majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 992,- eur z dôvodov, ako vo veci sp. zn. 21C/173/2012.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/175/2012 v exekučnej veci proti povinnej Q. F., vedenej pod sp. zn. 21Er/423/2008, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 1.12.2008. Súd udelil súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie dňa 15.12.2008; Vo veci samej si žalobou uplatnil náhradu majetkovej škody 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 321,- eur z dôvodov, ako vo veci sp. zn. 21C/173/2012.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/176/2012 v exekučnej veci proti povinnému F. U., vedenej pod sp. zn. 12Er/849/2010, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 4.10.2010. Uznesením zo dňa 1.6.2011 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie; Vo veci samej si žalobou uplatnil rovnaké nároky, ako vo veci sp. zn. 21C/174/2012.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/179/2012 v exekučnej veci proti povinnej Y. C., vedenej pod sp. zn. 10Er/726/2009, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 28.8.2009. Uznesením zo dňa 7.1.2011 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, a to v časti istiny nad sumu 126,80 eura a v časti úroku z omeškania vo výške 0,25 % denne z tam presne špecifikovaných súm a uznesením zo dňa 2.6.2011 zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie v ostanej časti; Vo veci samej si žalobu uplatnil náhradu majetkovej škody 125,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 770,- eur z rovnakých dôvodov, ako v predchádzajúcej veci.

- v konaní vedenom pod pôvodnou spisovou značkou 21C/180/2012 v exekučnej veci proti povinnému Y. L., vedenej pod sp. zn. 12Er/1059/2009, bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená súdu dňa 27.11.2009. Uznesením zo dňa 29.9.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 28.12.2010 súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti 0,25% úroku z omeškania denne zo sumy 4.096,12 eur od 9.4.2009 do zaplata, následne dňa 22.2.2011 vydal poverenie na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť sumu 4.418,07 eur, trovy predchádzajúceho konania v sume 766,76 eur a trovy exekúcie; Vo veci samej si uplatnil náhradu majetkovej škody v sume 125,- eur a náhrady nemajetkovej ujmy v sume 935,- eur z rovnakých dôvodov ako v predchádzajúcej veci.

V prvom rade je potrebné uviesť, že nie je dôvodná odvolacia námietka žalobcu, týkajúca sa aplikácie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov - ďalej len ZZŠ v znení účinnom od 1.1.2013 pri interpretácii pojmu „nesprávny úradný postup“. Odvolateľ v podanom odvolaní konštatoval, že v tomto prípade súd neprípustne „interpretoval“ zákon, že ho novelizované ustanovenie „inšpirovalo“.

Vo všetkých veciach spojených na spoločné konanie preskúmaných v tomto odvolacom konaní bola podaná žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy dňa 27.9.2012, teda pred dňom účinnosti novely zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 412/2012 Z. z.. V súvislosti s touto novelizáciou neobsahuje zákon žiadne prechodné ustanovenia. V dôsledku toho možno ustanovenia uvedené v tejto novelizácii aplikovať len na konania začaté po dni 31.12.2012.

Prvostupňový súd však pri svojom rozhodovaní bol oprávnený a povinný vykladať pojem „nesprávny úradný postup“, pričom nie je vylúčené, aby sa „inšpiroval“ novelizovaným znením zákona prípustnou formou a rozsahom vyložil pôvodné znenie tohto zákonom stanoveného pojmu.

Podľa § 9 ods. 1 ZZŠ v znení účinnom do 31.12.2012, sa za nesprávny úradný postup považovalo aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Podľa obsahu tohto pojmu mohlo ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu. „K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri

ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale aj v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt vhodného vydania (nie však vydanie rozhodnutia samo), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 4Cdo24/2004 zo dňa 1.1.2011).

Z toho istého rozhodnutia najvyššieho súdu je však možné zistiť, že pokiaľ „...orgány nepostupovali v rozpore so záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na ... konanie ..., ich konanie nevykazuje znaky nesprávneho úradného postupu...“

Odvolačný súd zastáva názor, že bez ohľadu na to, či konanie vo veci náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci bolo začaté pred alebo po 1.1.2013, nie je možné považovať za nesprávny úradný postup v zmysle tohto zákona nedodržanie lehoty 15-tich dní stanovenej v § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Zb. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - ďalej len Exekučný poriadok, pokiaľ exekučný súd rozhodol o podanom návrhu na začatie exekúcie inak, ako vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Znamená to, že pokiaľ bol návrh na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutý (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), zastavená exekúcia podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku alebo bolo exekučné konanie zastavené podľa § 45 zákona č. 44/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, nejde o nesprávny úradný postup pre nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote.

Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty 15 dní uvedenej v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku môže byť nesprávnym úradným postupom len v prípade oneskoreného vyhovenia žiadosti exekútora exekučným súdom. Aj v takom prípade by však muselo ísť „o zbytočný prieťah“.

V tejto súvislosti možno odkázať na závery Ústavného súdu SR uvedené v náleze IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012. Ústavný súd tam, okrem iného, zdôraznil, že „... aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Povinnosťou súdu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby so čo najrýchlejšie odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so svojím návrhom na rozhodnutie súdu.

Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, legislatívnou úpravou súdneho procesu, správaním účastníkov konania a v konečnom dôsledku objektívnou možnosťou súdu rozhodnúť vec včas pri zachovaní poradia veci podľa dátumu ich nápadu na súd.

Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom napadnutého rozsudku, že v žiadnej z vecí spojených na spoločné konanie tvoriacich predmet tohto odvolacieho konania, neboli splnené podmienky pre záver, že v nich došlo „k zbytočným prieťahom“ spĺňajúcim podmienky nesprávneho úradného postupu. V žiadnej z týchto spojených vecí nebola podaná sťažnosť na prieťahy predsedovi súdu a tento nekonštatoval pri prešetrovaní, že došlo zo strany súdu k zbytočným prieťahom. Podobne v žiadnej z týchto vecí disciplinárny súd pre zbytočne prieťahy nezistil, že by sa konajúci sudca dopustil disciplinárneho previnenia. Takýto zbytočný prieťah preskúmvanej veci nevyplýva ani z rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ani z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorej by bolo konštatované, že sa porušilo právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Ak žalobca v žalobe uviedol, že v exekučnom konaní podával písomné žiadosti o informácie o stave konania, kde namietal porušovanie svojich práv márnym uplynutím času a požadoval nielen oznámenie informácie o aktuálnom stave konania, ale aj konkretizovanie prekážky, ktorá bráni rozhodnutiu súdu o žiadosti súdneho exekútora na vydanie poverenia, takéto podania v

preskúmaných sporoch neboli zistené. Naviac tieto nie je možné považovať za sťažnosti podľa § 62 a násl. zák. č. 757/2004 Z. z..

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), exekútor, ktorému bol doručený návrh oprávneného na vykonanie exekúcie, predloží tento návrh spolu s exekučným titulom najneskôr do 15 dní od doručenia alebo odstránenia väd návrhu súdu (§ 45) a požiada ho o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti, písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku v znení účinnom od 1.9.2005, podľa tohto zákona možno vykonať exekúcie aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila, ako aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. S účinnosťou od 1.6.2011 sa to týka výslovne aj rozhodnutí rozhodcovských súdov (z. č. 102/2011 Z. z.). Pretože rozhodcovské komisie na riešenie pracovných sporov od roku 1991 neexistujú a právo priznané rozhodnutím takejto komisie sa premlčalo uplynutím 10 rokov (§ 110ods. 1 Občianskeho zákonníka), je treba ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku vykladať podľa medzinárodného práva, ktorým sme viazaní.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku. Táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil s účinnosťou od 1.6.2010 spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodnutia rozhodcovských komisií a od 1.6.2011 ani pre rozhodcovské rozsudky.

Ustálená súdna prax však umožňuje a usmerňuje súdy aj v smere materiálneho preskúmania okolností, či neexistuje rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu, pričom ak takýto rozpor súd zistí, je oprávnený uznesením zamietnuť žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom na takéto zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia nie je v exekučnom poriadku stanovená žiadna lehota.

Materiálny prieskum súladnosti exekučného titulu (i návrhu a žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie) so zákonom je potrebné vykladať aj v kontexte zákona č. 244/2002 Z. z., ktorý v zmysle § 45 ods. 1, 2 citovaného zákona, umožňuje zastaviť výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/, teda ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ (rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania alebo rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní) alebo ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Dôležitou okolnosťou je to, že exekučný súd je oprávnený na zastavenie výkonu rozhodcovského rozsudku alebo exekučného konania aj bez návrhu v prípade zistenia nedostatkov podľa § 45 ods. 1 písm. b/, c/ Zákona o rozhodcovskom konaní.

Aj keď to má pre konečné rozhodnutie v preskúmanej veci len doplňujúci význam, je možné súhlasiť s tým, že žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy Ani jeden z tvrdených dôvodov žalobca ničím nepodložil a nepreukázal. Preto

nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvencii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožiteľnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Je potrebné zdôrazniť, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetných exekučných veciach (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučnom konaní nerozhodol v zákonom stanovenej 15 -dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vo veci pôvodnej sp. zn. 14C/408/2012 bola náhrada škody a nemajetkovej ujmy uplatňovaná z iného skutkového dôvodu. Zastavenie exekúcie z dôvodu ničotnosti rozhodcovského rozsudku nevytvára prekážku rozsúdenej veci (§ 159 ods. 3 O.s.p. a § 35 z. č. 244/2002 Z. z.). Nič preto nebránilo žalobcovi uplatniť si tento istý nárok na všeobecnom súde. O škode by bolo možné hovoriť len v prípade, že by bol žalobca v novom konaní neúspešný z dôvodov súvisiacich so zastavením exekúcie. Ani vtedy by však nebolo možné úspešne žalovať o náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu, keďže táto škoda nevznikla z dôvodu meškania súdu.

Náhrada nemajetkovej ujmy v tejto veci mala mať dôvod v poskytnutí primeranej satisfakcie za porušenie základných práv a princípov právneho štátu. Ani tento nárok nie je priechodný, pokiaľ nebolo rozhodnuté o nezákonnosti uznesení o zastavení exekúcie.

V priebehu tohoto konania žalobca nenavrhol dokazovanie oboznámením listiny označenej ako Znalecký posudok č. 1/2014. Podobne neoznámil v tejto veci, že originál tejto listiny sa ukladá na súdnej správe pod konkrétne číslo Spr.. Preto nebol dôvod pre vykonanie takéhoto dôkazu.

O návrhu žalobcu na prerušenie konania bolo rozhodované.

Z týchto dôvodov odvolací súd v súlade s § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, ako aj vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Potvrdený bol aj výrok o náhrade trov prvostupňového konania. Dotknutou osobou oprávnenou podať odvolanie mohol byť len žalovaný, ktorý takéto odvolanie nepodal.

Uznesením č. k. 14C/408/2012-67 zo dňa 9.4.2015 súd prvého stupňa uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- Eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov.

V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie žalobca. Namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Poukázal na to, že položka 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je stanovená pre súdny poplatok za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. To znamená, že spoplatneniu podlieha len podanie žaloby na náhradu škody a nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod.. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/39/2007 zo dňa 29. 03. 2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe Sadzobníka súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takom prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku neprichádza do úvahy. Tvrdil, že postupom súdu bolo zasiahnuté do jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj došlo k porušeniu čl. 12 ods. 1, najmä čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej povinnosť možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 252/05 z 22. 03. 2006). Ďalej zdôraznil, že súd pri výkone svojej rozhodovacej právomoci je viazaný čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého platí, že môže konať iba na základe

Ústavy v jeho medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorým stanoví zákon. Navyše zdôraznil, že podľa § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch, za úkony navrhnuté alebo za konania začaté do 30. 09. 2012 sa vyrubujú poplatky podľa predpisov účinných do 30. 09. 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. 09. 2012. V danom prípade žaloba bola podaná pred 01. 10. 2012, teda konanie sa začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z. z., a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30. 09. 2012, kedy konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradným postupom, od poplatku bolo vecne oslobodené (§ 4 ods. písm. k Zákona o súdnych poplatkoch). Navrhoval vyhovieť odvolaniu a napadnuté uznesenie zrušiť v rámci autoremedúry v zmysle ust. § 210a Občianskeho súdneho poriadku alebo napadnuté uznesenie zrušiť bez náhrady.

Z obsahu spisu vyplýva, že zákonný sudca prvostupňového súdu podanému odvolaniu nevyhovел a postupom podľa § 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku postúpil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 Občianskeho súdneho poriadku, bez nariadenia pojednávania, v termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj internetovej stránke (§ 214 ods. 2 v spojení s § 156 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie nie je dôvodné.

Vo vzťahu k odvolaniu žalobcu voči uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku odvolací súd poukazuje na to, že súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo ex lege podľa § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „poplatkového zákona“), oslobodené od poplatku od 01.07.2007. Zákom č. 286/2012 Z. z. z 11.09.2012, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z.

o správnych poplatkoch v znení neskorších právnych predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia zákona, došlo k novele zákona o súdnych poplatkoch, pričom bolo vypustené s účinnosťou od 01.10.2012 ustanovenie § 4 ods. 1 písm. k/ poplatkového zákona (týkajúce sa vecného oslobodenia vzťahujúceho sa na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom).

Z ustanovenia § 18ca poplatkového zákona v súvislosti s účinnosťou novely poplatkového zákona č. 286/2012 Z.z. vyplýva, že z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.09.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.09.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.09.2012. Pri výklade predmetného zákonného ustanovenia je potrebné vychádzať z celého kontextu poplatkového zákona s poukazom na znenie § 1 a § 5 citovaného právneho predpisu.

Ak bol poplatkový úkon navrhnutý alebo ak je v Sadzobníku súdnych poplatkov ustanovený súdny poplatok za konanie a toto bolo začaté do 30.09.2012, vyberajú sa poplatky podľa doterajších predpisov. Ide o zakotvenie princípu zákazu retroaktivity vo vzťahu k úkonom navrhnutým alebo konaniam začatým do 30.09.2012, keďže pri nich poplatková povinnosť vznikla ešte počas účinnosti právneho stavu pred novelou vykonanou zákonom č. 286/2012 Z.z.

V prípade podania odvolania vzniká poplatková povinnosť podľa § 5 Zákona o súdnych poplatkoch až podaním odvolania, ktoré je poplatkovým úkonom. Ak bolo odvolanie podané po 30.09.2012, aj keď samotné súdne konanie na súde prvého stupňa začalo do 30.09.2012, použije sa na poplatkovú povinnosť v odvolacom konaní právny stav účinný po 30.09.2012.

Pri vyrubovaní poplatku za odvolanie treba vychádzať z ustanovení § 5 ods. 1 písm. a) a § 6 ods. 2 prvá a druhá veta ZSP ako lex generalis, ak Sadzobník neustanovuje pre spoplatňovanie odvolaní osobitnú úpravu. Vychádzajúc z tejto všeobecnej zásady platí, že pokiaľ Sadzobník vyrubuje súdny poplatok za návrh (žaloba), vzniká v prípade odvolania aj povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie. Zákon nepozná spoplatňovanie len žaloby, alebo len odvolania.

Podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov účinného od 01.10.2012, zo žaloby za náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20 Eur.

Ak je ustanovená sadzba za konanie, myslí sa tým konanie na jednom stupni (§ 6 ods. 2 veta prvá Zákona o súdnych poplatkoch). Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Až do 30.9.2012 bolo oslobodené od súdnych poplatkov celé konanie. Počnúc od 1.10.2012 vecné oslobodenie konania zaniklo. Pokiaľ sa odvolacie konanie nezačalo pred dňom 1.10.2012, nie je možné sa dôvodne dovolávať vecného oslobodenia podľa úpravy platnej do 30.9.2012.

Počnúc od 1.10.2012 Zákon o súdnych poplatkoch nepozná v skôr uvedených veciach ani vecné, ani osobné oslobodenie od súdnych poplatkov. Úkony vykonávané v rámci konania o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom - ďalej len ZNŠ, sú spoplatňované podľa tých istých zásad, ako iné bežné sporové konania.

Súdny poplatok vyrubovaný podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov - ďalej len SSP, je poplatkom z návrhu na začatie konania (žaloby). Preto pre jeho predpisovanie za podané odvolanie platia tie isté zásady upravené v § 5 ods. 1, písm. a) Zákona o súdnych poplatkoch. Poznámky 1 až 7 k Položke 1, včítane Poznámky 3 (poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej), nemožno priamo aplikovať aj na položku 7a. Položka 7a nemá osobitnú úpravu vo forme vlastných poznámok.

Na položku 7a nemožno priamo aplikovať ani Spoločnú poznámku, ktorá sa týka len položiek 1, 2, 6, 7, 9, 14 a 16 upravujúcich spoplatňovanie návrhov. Avšak na položky 2, 6, 7, 9, 14 a 16 sa aplikujú poznámky 1 až 7 z položky 1, hoci to zákon výslovne neustanovuje. Spája ich spoločná vlastnosť, a to je, že ide o poplatky za návrh. Tú istú vlastnosť má aj položka 7a. Preto sa spoplatňuje podľa tejto položky nielen návrh (žaloba), ale aj odvolanie.

Zákon o súdnych poplatkoch v § 17 ods. 2 ustanovuje, že súdny poplatok za odvolanie podané po nadobudnutí účinnosti zákona sa vyrubuje vo výške určenej týmto zákonom. Pokiaľ zákon č. 286/2012 Z. z. zaviedol do Zákona o súdnych poplatkoch položku 17a a § 18ca, vyberajú sa poplatky za úkony vykonané po 30.9.2012 podľa vtedy platnej úpravy.

V konečnom dôsledku sa so všetkými odvolacími dôvodmi uvedenými aj v tejto veci vypořiadal Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 19.6.2014 sp. zn. IV.ÚS 340/2014-8, keď

obsahom totožné uznesenie okresného súdu o vyrubení súdneho poplatku vo výške 20,- eur podľa položky 7a SSP bolo odvolacím súdom potvrdené.

Keďže poplatková povinnosť žalobcu v odvolacom konaní vznikla podaním odvolania a od 01.10.2012 na konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa nevzťahuje vecné oslobodenie, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa § 6 ods. 2 druhá veta poplatkového zákona, položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov (porov. tiež uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 12Co 530/2013-97 zo dňa 30.4.2014).

Z uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie o poplatku potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Úspech v odvolacom konaní mal žalovaný, preto mu v súlade s § 142 ods. 1 a § 224 ods.1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. Žalovanému však žiadne odvolacie trovy nevznikli, ani nepodal návrh na náhradu takýchto trov. Preto odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.